

EEEEEEEEE EEEEEE EEEEEE || अध्याय ४२ || EEEEEE EEEEEE EEEEEE

॥ अथ श्रीसार्वसच्चरीत ॥ अध्याय ४२ ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीकुलदेवतायै नमः ॥
श्रीसीतारामचंद्राभ्यो नमः ॥ श्रीसद्गुरुसार्वनाथाय नमः ॥ ॐ नमोजि सद्गुरु दातारा । श्रीमद् ॥
गोदातट विहारा । ब्रह्ममुर्ते कौपीनांबरा । संतवरा नमन तुका ॥१॥ दाखयता भवसागर उत्सून ।
दीनांक दिता निजपदीं शरण । जाता भक्तकाजकल्पतरु । तो हो अवतार श्रीसार्वचो ॥२॥

फाटल्या अध्यायांत जालें कथन । गोड कथा नवल विंदान । सार्वच्या फोट्याचें विसर्जन । टळून कशें जालें
रक्षण ॥३॥ तशीच एका भक्ताची कामना । सार्वनी पूर्ण केली येवन सपनां । लायलो ताका ज्ञानेश्वरी वाचनां ।
दिवन आज्ञा विस्पश्ट ॥४॥ सारांश गुरुकृपा जेन्ना जाता । भवभंयाचीं टळटा संकश्टां । निःश्रेयसमार्ग दार उगडटा ।
जाता सूख तत्काळ दुख्याचें ॥५॥ नित्य स्मरतकूच्य सद्गुरुचरण । जाता विघ्नांचें निवारण । मरणाकूय येता मरण ।
पडटा विस्मरण भवदुख्याक ॥६॥ म्हणून ह्या समर्थाची कथा । आयकात श्रोत्यांनो तुमच्याच हिता । जें आयकतकूच्य
तत्वतां । मेळटली पावनताय उपाट ॥७॥ आतां ह्या अध्यायांत सगले मेळून । करुया सार्वसभाव निरुपण । कशें
मनाचें खरपण । वा मवाळपण श्रीसार्वचें ॥८॥ आयकलें चित्त एकाग्र करून । आचरीत जें आतां मेरेन । आयकात
आतां शांत चित्तान । देहोत्सर्ग-चरीत श्रीसार्वचें ॥९॥ धन्य धन्य शिरडीचे लोक । जांकां बाबांचें सांगात सूख । अर्दे
शेंकड्या परसूय अदीक । जालें भोव सूखकारक ॥१०॥ शके अठराशें चाळिसांत । दक्षिणायनाच्या पयल्या

EEEEEEEEE EEEEEE EEEEEE || श्रीसार्वसच्चरीत ॥ EEEEEE EEEEEE EEEEEE

मह्यन्यांत । दसन्याच्या शुक्लपक्षांत । देहान्त दिसाचो श्रीसाईंचो ॥११॥ एव तारीख मुसलमानी । कत्तलची रात त्या
 दिनी । तिसन्या प्रहरी श्रीसाईंनाथांनी । केली तयारी मोक्षाची ॥१२॥ बुद्धाची तेना बुद्धजयंती । साईंची तेना
 पुण्यतिथी । देवादिकांची जी जयंती । तीच पुण्यतीथ संतांची ॥१३॥ साडेबारांचो जालो वेळ । दसमीचो जालो पूर्ण
 काळ । एकादशीचो जालो उदयकाळ । म्हूर्त मोक्षाक एकादस ॥१४॥ सुर्योदयाची उदयतीथ । तीच मानतात
 दसन्याची तीथ । म्हणून विजयादशमी धरीत । करतात त्या दिसा उत्सव ॥१५॥ मंगळार कत्तलची रात । असो तो
 दीस भोव विख्यात । म्हणुनूच त्या दिसा साईं महंत । मेळयत ज्योत ज्योतींत ॥१६॥ बंगालांतलो नामनेचो सण ।
 दुर्गापुजा-समाप्तीदिन । तो हो उत्तर हिंदुस्थानांतल्यान । उत्सवदीस सगल्यांचो ॥१७॥ शके अठराशीं आदीस ।
 विजयादशमीचोच आसलो दीस । तिनसांजेचो अवकाश । भविश्य ताणी सुचयलें ॥१८॥ कशें ती सांगतां अपूर्व
 लिला । जातलें अजाप श्रोत्यांक सकलां । समर्थ साईंच्यो अकळ कळा । कळटल्यो तातूंतल्यान सगल्यांक ॥१९॥
 एकुणीसरें सोळा इसवीसन । जावपा वेळार दसन्याचें शिलंगण । सांजवेळार येतना फेरी परतून । घडली लिला
 अजापीत ॥२०॥ गडगड मळबांत कुपांचो । तातूंतल्यान कडकड जोगलांचो । तेना अवतार जमदग्नीचो । घेतलो
 बाबांनी रोखडोच ॥२१॥ माथ्याचो फेटो सोडून । तत्काळ कफनी काढून । लंगोटी पिंजून भिरकटावन । केलो
 भडको धुरींत ॥२२॥ पयलींच तो अग्नी सोज्ज्वळ । आदाराक मेळटकूच आहुती प्रबळ । उसळळो केणांचो
 कललोळ । पडलो घोळ भक्तांक ॥२३॥ हें सगलें घडलें अचकीत । कळळेना किंते बाबांच्या मनांत । शिलंगणा
 वेळासूच अशें वागप । आसलें व्हड भिरांकूळ ॥२४॥ उज्यान फांकारलें आपलें तेज । ताचे परसूय दिसले बाबा

॥ अध्याय ४२ ॥ १०८
 'सतेज । दिपावले दोळे सहज । धुंवडायलें तोंड लोकांनी ॥२५॥ संताच्या हातांतलें तें 'अवदान । घेवन प्रसन्न
 अग्नीनारायण । नागडे जाले ते जामदग्न्य । धन्य दोळे पळोवप्यांचे ॥२६॥ केले मोठे दोळे रागान । जाले तांबडेगुंज
 तिडकीन । म्हणपाक लागले 'करात रे आतां निदान । हिंदू हांव काय मुसलमान" ॥२७॥ उलयले बाबा गर्जना
 करीत । "हांव हिंदू काय मुसलमान पळयात । थारायात आयज ठाम मनांत । करात दुबाव पयस
 कायमचो" ॥२८॥ देखाव हो पळोवन । लोक गेले कांपरेवन । जातलें कशें शांतवन । चल्लें नित्य चिंतन ॥२९॥
 भागोजी शिंदे महापिडेस्त । तरीय बाबांचो व्हड भक्त । धीर करून आयलो निकट । न्हेसयली लंगोटी
 बाबांक ॥३०॥ म्हणलें बाबा हें कसलें चिन्न । आयज दसन्याचें शिलंगण । म्हणलें हेंच म्हजें शिलंगण । बडयलो
 येतिशट सटक्यान ॥३१॥ अशे तरेन धुनी कडेन । बाबा उबे नागडे जावन । चावडेच्या दिसाच कशें हें घडून । आयलें
 हो हुसको मनांत ॥३२॥ णवांची चावडी धा जालीं । पूण बाबांची स्थिती ना सुदारली । मंडळी तटस्थ उबीच उरली ।
 रावली पळयत टकमक ॥३३॥ म्हणटा म्हणसर इकरा जालीं । बाबांचीय स्थिती मातशी निवळी । मागीर नवी
 लंगोटी न्हेसयली । कफनी भेस केलो तिचेर ॥३४॥ चावडेची घांट वाजली । मंडळी तटस्थ बसून आसली ।
 पालखी फुलांनी सजयिलली । हाडली आंगणांत आज्ञेन ॥३५॥ रुप्याचे मुठीची चंवरी । अब्दगीरा सारक्या राज
 उपचारी । सजयली मिरवणूक-स्वारी । सरताली भायर पयन्यान ॥३६॥ जालो एकूच महागजर । साईनाथांचो
 जयजयकार । कितलो वर्णुचो तो गजर । आयलो हुंवार खोसयेक ॥३७॥ मागीर सोदून धवो धडको । बाबांनी

तकलेक बांदलो फडको । घेतली चिलीम-तंबाखू सटको । जसो कितें तोच सुम्हूर्त योग्य ॥३८॥ कोण तरंग चंवरी
धरीत । कोण 'मोरचलां सोबीत । कोण गस्लटक अब्दागीर घेत । बडी बेताची आपल्या हातांत ॥३९॥ अशें करून
निमीत एक । बाबांनी सुचयलें सगल्यांक । भवसागर-शिमोलंघनाक । म्हूर्त एक दसरोच ॥४०॥ उपरांत दसरो
एकूच । दाखयलो बाबांनी शिरडीकारांक । देह औंपपाक धरतरेक । म्हूर्त बरो फुडल्या दसन्याचो ॥४१॥ हें ना फकत
सुचयलें । स्वता अणभवाक हाडून दाखयलें । निजदेहाक नितळ वस्त्र औंपलें । केलें हवन योगाग्रींत दिसा
ह्याच ॥४२॥ सन एकुणीसरें अठराची । परब त्या वर्साच्या दसन्याची । वेळ ती त्या म्हुर्ताची । धरून नीज-परात्परा
समरसले ॥४३॥ अशीच बाबांची प्रचिती आनीक । बरयतां बरयतां स्मरली एक । घडये तीथ विजया दसमीची हेच ।
आसुये थारिल्ली आदीच ॥४४॥ शिरडीचे पाटील रामचंद्र दादा । पडले गंभीर दुयेत एकदां । सोसूंक जायनासल्यो
हालअपेश्टा । भोग भोव कशटांचे ॥४५॥ सगले उपाय करून जाले । केल्ले सगले फुकट गेले । जिवाक सामके
उबगल्ले । विटिल्ले जगपाक पाटील ॥४६॥ जातकूच अशी मनाची स्थिती । एका दिसा मध्यानरातीं । अचकीत
बाबांची मुर्ती । प्रगटली तांच्या उशा कडेन ॥४७॥ तेन्ना पाटलान धरले चरण । म्हणलें बाबांक वहड निरशेवणेन ।
केन्ना निश्चीत येतलें मरण । सांगात इतलेंच करून उपकार ॥४८॥ आयल्या जिवाची उबगण । भिरांत ना येवंदी
मरण । आयलां हांव तुमकां शरण । दियात मोक्ष एकदांचो ॥४९॥ तेन्ना करुणामुर्ती बाबांनी ताका । म्हणलें खंती
असो जावं नाका । टळळी आडमरणाची भिरांत आतां । धरता हुसको कित्याक ॥५०॥ तुका ना आतां कसलीच

भिरांत । आयली तुजी हुंडी पुराय परत । मात 'तात्याची धडगत । दिसना म्हाका रामचंद्रा ॥५१॥ शके अठराशें
 चाळीस । दक्षिणायन आश्विनमास । विजयादशमी शुक्लपक्ष । पावतले तात्या अक्षयपदाक ॥५२॥ पूण सांगू
 नाकात हें तांकां । मनाक तांच्या दुखोवं नाका । निमण्या वेळार दुखख नाका । आवडना मरण कोणाकूच ॥५३॥
 वर्सा दोनूच उरलीं फकत । वेळ तात्याचो आयलो तेंकत । पडलो रामचंद्र हुसक्यांत । उतर 'वज्रलेप' बाबांचे ॥५४॥
 कळपाक दिलेना तात्याक । कल्पना दिली बाळा शिंप्याक । म्हणलें सांगू नाका कोणाक । जालो हुसको
 दोगांकूच ॥५५॥ खरेंच रामचंद्र पाटील उठलो । सडसडीत बरो जालो । दीस मेजतां मेजतां सोंपलो । गेलो तो काळ
 सहज ॥५६॥ अजापीत ताळमेळ बाबांच्या उतरांचो । सोंपलो भाड्रपद चाळिसाचो । दीस तेंकलो आश्विनाचो ।
 धरलें हांतरुण तात्यान ॥५७॥ ते वटेन तात्या तापान दुयेंत । हेवटेन बाबा शिंयान कुडकुडत । तात्याचो भरवंसो
 बाबांचेर उपाट । बाबांचो राखणदार श्रीहरी ॥५८॥ तात्या दसले हांतरुणाक । जमना दर्शनाक पसून येवपाक ।
 जाताले त्रास प्रचंड कुडीक । सोंसपाक जायना तांच्यान ॥५९॥ जरी आपले व्यथेन दुखेस्त । बाबां कडेन लागलें
 चित्त । दसून उरले हांतरुणांत । गेलें वाडत तें दुखणेंय ॥६०॥ हेवटेन बाबांचे परवंप कुथणप । दिसानदीस गेलें वाडत ।
 म्हणटा म्हणसर तेंय दुयेंत । येना जालें नियंत्रणांत कर्शेंच ॥६१॥ करतां करतां लागीं पावलो । दीस जो बाबांनी
 सांगिल्लो । बाळा शिंप्याक घाम सुटलो । तसोच रामचंद्र पाटलाक ॥६२॥ सांगणे बाबांचे खरें आसलें । अशेंच
 आतां दिसपाक लागलें । दोगूय अदमास काडपाक लागले । आतां अंत नक्की तात्याचो ॥६३॥ जालें, आयली

॥श्रीसार्वसच्चरीता॥

शुद्ध दशमी । ठोके पडपाक लागले कमी । तात्या पडलो मरण 'संभ्रमी । पडले घरचे ताचे दुख्खांत ॥६४॥ आसूं,
फुडें अजाप घडलें । तात्यांचेंय मरण टळलें । तात्या उरले बाबाच गेले । जसो मोबदलो दिलो तांणी ॥६५॥ पळयात
आतां उतर बाबांचें । लावन दिलें नांव तात्याचें । प्रत्यक्षांत लागिले तयारेक स्वताचे । वेळ मात सांगलो
ज्युस्ताज्युस्त ॥६६॥ नाय म्हणपाक ही सुचोवणी दिवन । घडपाचें तें दिलें दाखोवन । गजाल घडमेरेन रचना करून ।
दवरली अशी तांणी स्वताच ॥६७॥ लोक म्हणटाले तात्याचें मरण । आपल्या देहाचो मोबदलो दिवन । बाबांनी
अशो केलें निवारण । करणी तांची खबर तांकांच ॥६८॥ असो देह दवरले उपरांत । बाबांनी सपनांत पंढरपूरांत ।
फांतोडेर आसतना सुस्त न्हिंदेंत । दिलो दृष्टांत गणुदासांक ॥६९॥ “पडल्या मशीद मोडून । शिरडीच्या तेलयान,
वाणयान । हाडल्या म्हाका उबगण । वतां आतां हांव थंयच्यान ॥७०॥ म्हणून आयलां हांगा मेरेन । भरपूर फुलांनी
म्हाका सजोवन । कर म्हजी इत्सा पूर्ण । चल बेगीन शिरडीक” ॥७१॥ इतल्यान शिरडीच्यान तार पावली । बाबांचे
समाधेची खबर कळली । आयकून गणुदासान गाडी धरली । पावले तत्काळ शिरडीक ॥७२॥ वांगडा घेवन
शिश्यपरिवार । येवन समाधे मुखार । आरंभलो तांणी भजनगजर । रातदीस साईनामाचो ॥७३॥ हरिनामाच्या
फुलांचो हार । स्वता गुंथून सोबीत सुंदर । चडयलो प्रेमान समाधेचेर । अन्नसंतर्पणा सयत ॥७४॥ आयकून नामाचो
गजर अखंड । शिरडी जाली भुये वयलो वैकुंठ । नामधोशाची भरली पेठ । करपाक दिली लूट गणुदासांनी ॥७५॥
दसऱ्याचीच कित्याक बाबांक प्रिती । कारण तो म्हूर्त साडेतीन म्हुर्ती । शूभ अशा म्हुर्तार प्रयाणकृत्यां । हें प्रख्यात

१. ताकतीक.
॥श्रीसार्वदेवस्तुति॥

॥ सगल्यांक ॥ ७६ ॥ हेय उलोवप न्हय प्रमाण । जांकां नाच गमनागमन । तांकां खंयचें आसतलें निर्वाण । गरज कसली
 ॥ मुहुर्ताची ॥ ७७ ॥ जांकां ना धर्म अधर्म बंधन । जाले सगले बंध उपशमन । जांच्या प्राणांक ना 'उत्क्रमण । तांकां
 ॥ कसलें तें निर्वाण ॥ ७८ ॥ "ब्रह्मैव सन्ब्रह्माप्येति" । अशा साईम्हाराजांप्रती । ना 'आगती वा गती । स्थिती तांकां
 ॥ खंयची निर्वाणाची ॥ ७९ ॥ आसू उत्तर वा दक्षीणायन । करपाचेंच ना जांकां प्रयाण । जाग्यारूच एकरूप जांचे प्राण ।
 ॥ जातात तशे दिवो पालवतना ॥ ८० ॥ देह हो उश्णो दिवपाचो । धंदो पंचभुतांचो । हेत साध्य जातकूच दिवपाचो ।
 ॥ परत जाचो ताकाच ॥ ८१ ॥ फुडाराक घडपाचें सुचक । आदींच बाबांनी दाखयलें कवतूक । सरून गेलो वेळ
 ॥ अमोलीक । उरली कीर्त कायम ॥ ८२ ॥ जोराचें करून निमीत । रावून लोकीक रिर्तीत । केन्ना परवंत केन्ना कुथण्ठत ।
 ॥ तरीय सादूर अंतरांत सदैव ॥ ८३ ॥ दिसाच्यो आठ घटका भरतां । निर्वाणवेळ लागीं येतां । उठून बसले निजसत्ता ।
 ॥ ठाम निर्धारान मनाच्या ॥ ८४ ॥ पळेवन बाबांची मुद्रा तेन्नाची । खुशाल जालीं मनां सगल्यांचीं । समजूत करून
 ॥ घेतली मनाची । टळळो आसुये वेळ अभद्र ॥ ८५ ॥ आसू, अशी करीत खंत । बशिल्ले आसतना सगले चिंतेस्त ।
 ॥ पावलो लागीं बाबांचो अंत । घडलो वृत्तांत तो आयकात ॥ ८६ ॥ खिणभरूच आसतना वचपाक । कळळेना आयलें
 ॥ किंते मनांत । घालो हात कफनीच्या बोल्सांत । धर्मवेळ तो वळखून ॥ ८७ ॥ लक्ष्मी नांवाची सुलक्षणी । नांवा
 ॥ सारकीच जिची करणी । नित्य निरत जी साईचरणीं । आसली तेन्ना लागींच ॥ ८८ ॥ ही लक्ष्मीबाई शिंदे सदांच ।
 ॥ बाबां कडेन मशिर्दीत । कायम कामकाजा संबंदांत । नेमनिर्बंधांत वागताली ॥ ९० ॥ दिसाची सदांच ही वयवाट ।

१. भायर सरून वचप. २. वचप. ३. यवप.

१. वाला।

एकूच सगल्या प्राणीमात्राचो । फरक मोन्याचो आनी उलयतल्याचो । भेद नासता भुकेत ॥१०४॥ भुकेन तळमळटा
जाचो प्राण । ताका जो दिता अन्नाचें दान । म्हज्याच पोटांत तें गेलें म्हणून । समजात तुमी खुशाल” ॥१०५॥ प्रसंग
सौंपो वेब्हाराचो । बोध सगलो परमार्थाचो । असो त्या साईच्या उपदेशाचो । अर्थ तुमी घेयात ॥१०६॥ उलोवन
सौंपी प्रपंच भाशा । आंखताले परमार्थ रुपरेशा । काडिनासतना कोणाच्या वर्मा, दोशा । राखताले खुशाली
शिश्यांची ॥१०७॥ थंयच्यान उपदेशा प्रमाण । सुरु केली भाकर लक्ष्मीन । दवरताली दुदांत भिजोवन । भोव प्रेमान
प्रत्यक्ष ॥१०८॥ फुडें बाबाय भक्तीप्रेमान । भाकर ती खावंक लागले नेमान । खंड पडल्यार केन्नाय चुकून ।
रुचनासलें जेवण श्रीसाईक ॥१०९॥ जातकूच लक्ष्मीचे भाकरेक वेळ । जरी पानां वाडिल्लीं सकळ । भुकेन जाले
तरीय व्याकूळ । घालिनासले उंडी तोंडांत ॥११०॥ न्हिवलें जरी पानांतलें अन्न । बसतले तिश्टत भुकेन । पूण भाकर
तिची येना मेरेन । जेवचे नात जेवण कशेंच ॥१११॥ फुडें कांय दिसां उपरांत । बाबा दर दिसा तिसऱ्या प्रहरांत ।
लक्ष्मीक शेवयो हाडपाक सांगीत । खाताले तिचे सरेन बसून ॥११२॥ बाबा खाताले भोव खोसयेन । उरिल्लयो
दिताले राधाकृष्णे कडेन । हेच लक्ष्मीच्या हातांतल्यान । दिवंक सांगीत तिका उश्टयो आपल्यो ॥११३॥ चलिल्ली
आसतना देहविसर्जन वार्ता । कित्याक ही भाकरेची ‘भाकडकथा । अशें म्हणून नाकात श्रोतां । निर्दर्शक ती
साईव्यापकताय ॥११४॥ दिसपी सगलें हें चराचर । हाचेय पलतडी परातपर । साई भरिल्लो आसा निरंतर । जो ईश्वर
अमर तो साई ॥११५॥ हें एक तत्व हे कथेच्या पोटांत । अशी ही लक्ष्मीची गोड गोश्ट । स्मरली सहज अचकित ।

॥श्रीसार्वसच्चरीता॥

मानात ती श्रोत्यां खातिरूच ॥११६॥ आसूं, अशे लक्ष्मीचे सेवेचो । कसो विसर साईंक जावचो । कितलो नवलाव
सादूरकायेचो । आयकात वृत्तांत आदरान ॥११७॥ आयलो जरी प्राण गळ्या मेरेन । शरीर गळसणिल्लें, नासलें
त्राण । बाबा तिका स्वता दान । करीत देहावसना वेळार ॥११८॥ एकदां पांच एकदां चार । रुपया बोल्सांतल्यान
काढून भायर । दवरीत तिच्या हाताचेर । तीच ती अखेर बाबांची ॥११९॥ हीच ती नवविधा-भक्तीची खूण । वा
नवरात्र-अंबिकापुजन । जाल्लें आसा आयज शिलंगण । शिमोलंगन-ही दक्षणा ॥१२०॥ वा श्रीमद्भागवतांत ।
श्रीकृष्ण उद्घवाक जी सांगतात । बाबा तेन्ना स्मरण दीत । नवलक्षण ते शिश्यस्थितीची ॥१२१॥ एकादशाच्या
धाव्या अध्यायांत । सव्या श्लोकाची नवलाय पलऱ्यात । शिश्यान कशें वच्चें जोडीत । आसची कशी ताची
वागणूक ॥१२२॥ पयलीं पुर्वार्धात सांगलीं पांच । उत्तरार्धात फकत चारूच । बाबाय धरीत क्रम असोच । दिसतालें
जशें होच हेत मनांत ॥१२३॥ अमानी सादूर निर्मत्सर । शिश्य 'निर्मम गुरुसेवापर । आसचो परमार्थ जिज्ञासा तत्पर ।
अंतर्मन स्थीर जाचें ॥१२४॥ जाच्या मनांत ना मत्सर । फुकट घालिना केन्नाच उतर । अशा लक्षणांनी आपलो
गुरुवर । वावुरचें करपाक ताका खुशाल ॥१२५॥ होच श्रीसाईनाथांचो हेत । अशा रुपान व्यक्त करीत । फकत
स्वकीय भक्तहितार्थ । करुणावंत संत सदांच ॥१२६॥ लक्ष्मी गिरेस्त खावन पिवन । णवांचो कसलो उणाव तिचे
सरेन । स्वता दिवंक शकताली उंवाळून । तरीय तें दान तिका अपूर्व ॥१२७॥ परम थोर भाग्याची आगळी । ताकाच
लागून अशे कृपेची 'नवाळी । मेल्यली तिणें नवरत्नावली । प्रत्यक्ष हातांतल्यान श्रीसाईंच्या ॥१२८॥ गेल्ले आसतले
कितलेशेच णव । मात हें दान आगळें अभिनव । कारण आसतलो तिचो जिवांत जीव । ते मेरेन दितले स्मरण

१०. नवती जागा जातिकर्ता नामांकन। ११. जनुप्राप्य, गाड़ा।

॥ श्रीसार्विचेऽ१२९॥ आयलें लागीं देहावसान । तरीय दिवन योग्य ध्यान । चारांची पांचांची सांगड घालून । दिलें स्मरण तिका जिणभराचें ॥१३०॥ अशे रावन जागरूक । लागिंच्यांक धाडले जेवणाक । मात ग्रामस्थांतल्या एका दोगांक । पळयले बसपाक सांगतना ॥१३१॥ पूण कांय प्रेमळ भक्तांनी । हटदूच धरलो अनेकांनी । वच्चें नह्य बाबांक सोडून कोणीं । वेळ तो कठीण म्हणून ॥१३२॥ तरी अशा निमाण्या समयाक । घडये पडत मोहाचे भक्तिक । म्हणून करीत ताकतीक । घाले धांवडावन सगल्यांक ॥१३३॥ वेळ निर्वाणाचो तेंकिल्लो पळोवन । बुट्टी काका हांकां आपोवन । बाबांनी म्हणलें चलात वाड्यांत बेगीन । येयात जेवण करून ॥१३४॥ पळोवन हेरांची ही व्यग्रता । बाबा खिन्न आपल्या चिन्ना । चलात जेवपाक वचात आतां । दिली आज्ञा ठाम तांकां ॥१३५॥ अशे हे सदांचे सांगाती । इश्ट दीसरात निकटवर्ती । जरी मनाची दुबाववृत्ती । उठले वचपाक आज्ञेन ॥१३६॥ आज्ञेचें अशक्य उल्लंघन । सांगातूय सोडपाक येना मन । जमना मोडपाकूय बाबांचें मन । गेले वाड्यांत जेवपाक ॥१३७॥ भयंकर दुखण्याचें प्रमाण । कसलें जेवण कसलें खाण । बाबां कडेन गुंतल्यात प्राण । सोंसना विस्मरण खीणभर ॥१३८॥ आसू, वचून जेवपाक बसले । इतल्यान रोखडेंच सांगांणे आयलें । अर्दपोटासूच धांवत गेले । पूण ते अंतरले भेटेक ॥१३९॥ स्नेहरुपी तेल सौंपतकूच । प्राणज्योत मंद जातकूच । बेयाजीचे मांडयेचेसूच । घेतली विश्रांती देहान ॥१४०॥ ना पडून वा न्हिदून । सुसेगादीन गादयेर बसून । असो स्वहातांनी धर्म करून । केलें विसर्जन देहाचें ॥१४१॥ समर्थांचें मनोगत । दवरून सगल्यांक अज्ञानांत । देह विसर्जीत केलो हातोहात । जाले विलीन अनंतांत ॥१४२॥ देहमायेचो बुरखो पांगरून । संत धरतरेर येतात देंवून । उद्धारकार्याची पुर्ती करून । वतात परत तत्काळ ॥१४३॥ नट वावुरता अनेक भेसांनी । वावुरतना त्या भुमिकांनी । दवरून स्वताची वळख ध्यानी । भिरांत कसली ताका मरणाची ॥१४४॥

१. गोंधळ. २. श्रीमंत बापसाहेब बटुटी, काका दीक्षित, बी भक्तांक. ३. बयाजी आपा कोते.

लोकसंग्रहा पासत जो अवतरलो । कार्य सोंपत्कूच अवतार सोंपयलो । तो कितें जल्म-मरणाचो गुलाम जातलो ।
धरता जो 'विग्रह स्वलिलेन ॥१४५॥ परब्रह्म जाचें वैभव । ताका कसलो मरण संभव । निर्ममत्व जाचो अणभव ।
भवाभयं कसो ताका बादतलो ॥१४६॥ दिसलो जरी कामांत प्रवृत्त । केन्ना कर्मा केलीं यत्किंचीत । सदांच कर्मात
अकर्मा पळयत । अहंकार विरयत तत्वान ॥१४७॥ “नाभुक्तं क्षीयते कर्म” । हें स्मरण युक्त कर्माचें वर्म । पूण
ब्रह्मज्ञात्याचो न संभ्रम । पळयता जो ब्रह्मूच वस्तुमारांत ॥१४८॥ क्रियाकारक फलजात । हें सगलें प्रसिद्ध दैत । तेंय
ब्रह्मवीद ब्रह्मूच मानीत । भेद कित्याक रुपें मोतयाचे शिपयेवरी ॥१४९॥ बाबां असली जननी मायेस्त । पडली कशी
काळाच्या तोंडांत । दिसाचीच भासची काळखी रात । तसलीच ही काणी जाली म्हणपाची ॥१५०॥ आतां हो
अध्याय सोंपोवया हांगाच । राखुया मासीक मर्यादेक । चड विस्तार केल्यार खिन्नतायेक । पावतले श्रोते
नाजाल्यार ॥१५१॥ बाकी निर्वाणकथा फुडली । फुडें योग्य वेळार कथनांत येतली । हेमाड शरण साईचरणीं ।
पावलो कृतार्थक यत्कृपेन ॥१५२॥ संतसज्जनांनो तुमच्या आशिर्वादान । रचिल्लो भक्त हेमाडपंतान । जय
अणकारीत श्रीसाईसच्चरितांतल्यान । श्रीसाईनाथ निर्वाणं नांवाचो हो बेचाळिसावो अध्याय सोंपता हांगाच ॥

॥ श्रीसद्गुरुसार्वनाथार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥

○ ○ ○

१. झगडे, झुज. २. कृतकृत्य.

॥श्रीसार्वसच्चरित॥